

РЕШЕНИЕ

№ 754

гр. София, 10.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 29.01.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Антоанета Аргирова

ЧЛЕНОВЕ: Татяна Жилова

Вяра Русева

при участието на секретаря Мариана Велева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **12589** по описа за **2020** година докладвано от съдия Татяна Жилова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. 208- 228 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 63 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК], срещу Решение от 10.11.2020 г. по нахд № 5300/2020 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 22-и състав. С решението е потвърдено Наказателно постановление (НП) № 38-12/19.03.2020г., издадено от Председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), с което на касатора е наложена имуществена санкция в размера на 5 000 лева в качеството му на задължено лице по чл. 4, т. 3 от Закон за мерките срещу изпиране на пари (ЗМИП) за нарушение на чл. 53, ал. 7, във връзка с ал. 1, във връзка с чл. 15, ал. 1 от ЗМИП на основание чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗМИП.

Касаторът [фирма], чрез пълномощника адвокат П. С., оспорва в цялост постановеното решение. Навежда довод за несъставомерност на деянието, тъй като не се осъществява състав на нарушение по смисъла на чл. 6 ЗАНН. Счите, че административнонаказващият орган и въззивният съд не са приложили правилно разпоредбата на чл. 15, ал. 1 ЗМИП, доколкото няма прекъсване на делови взаимоотношения с един клиент (§ 1, т. 3 ДР ЗМИП), независимо че има отделни

сделки, обективирани в договори за потребителски кредит. Твърди, че е в делови отношения с длъжника, които са текущи и трайни, още отпреди сключването на договора за потребителски кредит, във връзка с който е ангажирана административнонаказателната му отговорност. Сочи, че отпуснатият потребителски кредит е с цел да се рефинансира остатък от непогасен предходен кредит – т.е. налице е хипотезата на съществуващо предходно делово отношение, по което длъжникът е надлежно идентифициран, включително и чрез представяне на лична карта и снемане на копие от нея, валидна и към момента на издаване на НП. Касаторът счита, че поредният кредит на същия длъжник е част от установеното вече делово отношение и съответно част от едно и също клиентско досие, по което е извършена актуализация на документи и информация за клиента по чл. 10, т. 5 ЗМИП – в тази връзка навежда довод за допуснатосъществено нарушение на административно производствените правила, тъй като административнонатказващият орган е ограничил проверката си само до последния кредит и не се е запознал със съхраняващото се на траен носител досие на длъжника, в което се съдържа и копие на личната му карта. В допълнение сччита, чене била отчетена разпоредбата на § 6, ал. 1 ПЗР ЗМИП във връзка с ППЗМИП, доколкото не бил изтекъл срокът за привеждане на вътрешните правила в съответствие със закона и правилника за прилагането му, вкл. и в частта за снемане на копие на лична карта. Не била отчетена спецификата на договора за кредит като реална сделка, която се счита за сключена с предоставяне на заемната сума, съответно усвояването ѝ, когато била представена лична карта в оригинал от кредитополучателя, след проверка на данните от личната му карта и срещу разписка с положен подпис на клиента. Позовава се на разпоредбите на чл. 53 и чл. 55 ЗМИП, с които се регламентира идентификацията и проверката на идентификацията на физическите лица, което било извършено в конкретния случай (справки в Националния осигурителен институт и в Централния кредитен регистър). Изложени са съображения за наличието на предпоставки за освобождаване от административнонаказателна отговорност по чл. 28, б. „а“ ЗАНН. Моли постановеното съдебно решение и потвърденото с него НП да бъдат отменени. Претендира разноски.

Ответникът - Държавна агенция „Национална сигурност“, се представлява от юрисконсулт Х. Х., която оспорва жалбата. Подробни съображения излага в писмени бележки, в които посочва, че всеки нов договор за кредит представлява ново делово взаимоотношение, преди установяването на което финансовата институция има задължението да приложи мерките за комплексна проверка по отношение на клиента, като с погасяване на усвоения кредит се погасява и възникналото правоотношение. Сочи, че в договорът е сключен под отлагателно условие, като е уговорено, той ще се счита за сключен не с предоставяне на заемната сума, а с одобряване на подаденото от клиента заявление. Не намира основания за прилагане на разпоредбата на чл. 28, б. „а“ ЗАНН, като сочи, че при проверката са установени и други сходни нарушения и не може да ес приеме, че това е инцидентен случай. Моли решението да бъде оставено в сила. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на пълномощника на касатора.

Прокурорът дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

СЪДЪТ, след като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 АПК, приема за следното:

Касационната жалба е допустима като подадена в срок, от лице - страна в производството, и срещу акт, подлежащ на касационно оспорване. Разгледана по същество, тя е основателна

Касационният контрол за правилност на оспореното съдебно решение, осъществяван от АССГ, е ограничен от въведените с жалбата основания, с изключение на съответствието му с материалния закон и съществените процесуални изисквания, свързани със съществуването и упражняването на субективното публично право на жалба, за които следи служебно. Касационната инстанция обсъжда правни, а не фактически въпроси, поради което не събира и не преценява доказателства, а проверява само законосъобразността на изводите на решаващия съд.

Въззивният съд е установил следната фактическа обстановка: при извършена проверка служителите на ДАНС, отдел „Контрол върху задължените лица“, дирекция „Финансово разузнаване“, констатира, че на 07.02.2019 г. дружеството [фирма] (в качеството на заемодател), през официалния си сайт, е сключило договор за потребителски кредит №1228152 с клиент физическо лице – Руска М. К., без последната да е идентифицирана чрез представяне на копие на официален документ за самоличност. Заемната сума по договора е в размер на 1 000 лева. Част от сумата в размер на 770,20 лева била усвоена в брой на каса на „И.“ на 07.02.2019 г., за което била съставена разписка. Проверка на идентификацията на кредитополучателя била извършена чрез справки в НОИ, регистъра на МВР и ЦКР на БНБ. Резултатите от проверката са обективирани в протокол с рег. № ФР-10-5514/02.12.2019 г. За нарушение по чл. 53, ал. 7 във връзка с ал. 1 във връзка с чл. 15, ал. 1 ЗМИП на задълженото по чл. 4, т. 3 от същия закон лице е съставен акт № ФР-10-5514/02.12.2019 г., срещу който са депозирани писмени възражения по чл. 44 ЗАНН с приложено към тях заверено копие на личната карта на клиента. След преценка на доказателствата и възражението и по съображения, че копие на документа за самоличност на кредитополучателя не е представено в хода на проверката, с оспореното НП е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 5 000 лева на основание чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗМИП.

Установяването на административното нарушение и налагането на административното наказание са извършени от компетентните административни органи на основание чл. 123, ал. 1 от ЗМИП. В АУАН и НП се съдържат задължителните реквизити по чл. 42, т. 3-т. 5 и чл. 57, ал. 1, т. 5-т. 7 от ЗАНН. Въпреки тона при съставянето на АУАН и издаването на НП са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, изразяващи се в това, че не са установени напълно обстоятелствата, при които е извършено нарушението. Въззивният съд е разпитал актосъставителя, който е посочил, че не е извършвана проверка на предходни договори със същото физическо лице. По делото са представени доказателства за сключване на два предходни договора за кредит със същото физическо лице: договор от 10.04.2018 г., който е погасен на 27.07.2018 г. чрез рефинансиране от нов потребителски кредит; и 2) договор от 27.07.2018г., който е погасен на 07.02.2019г. чрез рефинансиране от процесния потребителски кредит. Тази информация е била предоставена и на административнонаказващия орган с подаденото възражение срещу АУАН, ведно с копие от личната карта на длъжника. Административният орган не е извършил проверка по предходните договори, не е обсъдил изобщо обстоятелството, че е договорена по-голяма заемна сума от усвоената, а вместо това е приел, че кредитът е усвоен в брой на каса на [фирма].

Въззивният съд е приел, че всеки договор за потребителски кредит представлява ново и отделно делово отношение по смисъла на § 1, т. 3 ДР ЗМИП и съответно при сключването на последващия договор за кредит дружеството е било длъжно да извърши ново идентифициране на физическото лице.

Решението на въззивния съд е неправилно.

Легалната дефиниция за „делово отношение“ се съдържа в § 1, т. 3 ДР ЗМИП - делово е всяко взаимоотношение, представляващо стопанско, търговско или професионално взаимоотношение, което е свързано с дейността по занятие на задължените институции и лица по този закон и към момента на установяването на контакт се предполага, че то ще има елемент на продължителност. Разпоредбата на чл.11, ал.1 от ЗМИП налага на задължените институции и лица при установяване на делово отношение да прилагат мерките за комплексна проверка, разписани в чл.10, а съгласно чл.15, ал.1 тази проверка се прави преди установяване на деловото отношение. Съгласно чл. 53, ал. 1 във връзка с § 1, т. 12 ДР ЗМИП „идентифицирането на физическите лица се извършва чрез представяне на официален документ за самоличност и снемане на копие от него“.

В случая деловото отношение с клиента е установено още на 10.04.2018г. и към момента на проверката, на съставяне на АУАН и на издаване на НП то не е преустановено. Процесният потребителски кредит е предоставен в хипотеза на необслужван предходен кредит с цел погасяване на задължението по предходния кредит и усвояване на останалата част от заемната сума – както се установява това от представената разписка от [фирма]. Необоснован е изводът на въззивния съд за недоказаност на рефинансирането, тъй като това не е изрично посочено в договора за кредит. Потребителските кредити са вид договори за заем, които по своя характер са реални сделки, а не консенсуални по смисъла на общия Закон за задълженията и договорите. Правоотношението по договора за заем се прекратява с погасяване на задължението. Специалният Закон за потребителския кредит не съдържа разпоредби, които да променят правната природа на договора за кредит като вид договор за заем. Не съществува специално правно понятие „договор за рефинансиране“. Рефинансирането е термин, наложен в практиката, с който се обозначават две взаимоотношени правни сделки – възникване на ново задължение, с което се погасява съществуващо задължение. Поради реалния характер на сделките, те се считат сключени с фактическото извършване на двете финансови операции. От гледна точка на облигационното право, това са две различни облигационни правоотношения. Деловото отношение по смисъла на ЗМИП е по-широко понятие от облигационното правоотношение, като включва в себе си и фактическите трайни отношения между задължените институции и лица и техните клиенти. Новото облигационно отношение (предоставяне на новия потребителски кредит) възниква в рамките на съществуващото вече делово отношение, установено с предходния кредит, който към този момент не е бил погасен. Погасяването на предходния кредит чрез рефинансиране с новия кредит от същата финансова институция обосновава извод за продължителност на отношенията между клиента и финансовата институция съгласно легалната дефиниция на § 1, т. 3 ДР от ЗМИП. Разумът и целта на закона, така както са очертани в чл.1 и чл.3 от ЗМИП, е да се осигури превенция срещу изпирането на пари, като едната мярка за това е идентификацията на лицата, която следва да е възможна през цялото времетраене на деловото отношение. Така при сключването на последващия договор за кредит дружеството не е било длъжно да извърши ново

идентифициране на физическото лице, щом при установяване на деловото отношение, което не е прекратено, е идентифицирал клиента си по надлежен начин, няма промяна в неговите документи за самоличност и може да го идентифицира по всяко време, както е направил това в хода на административнонаказателното производство. Ето защо в този случай приложима е хипотезата на чл. 10, т. 5 ЗМИП, касаеща текущо наблюдение върху установените делови взаимоотношения и проверка на сделките и операциите, извършвани през цялото времетраене на тези взаимоотношения, както и своевременно актуализиране на събраните документи, данни и информация. Тази хипотеза изобщо не е обсъждана от административнонаказващия орган, а освен това и събраните данни, включително и личната карта на длъжника, са били актуални към момента на проверката и са били предоставени преди издаване на НП.

Административнонаказателната отговорност на касатора е неправилно ангажирана, тъй като в случая не се установява деяние, което да осъществява състав на вмененото му нарушение.

Обстоятелството, че при усвояването на остатъка от заемната сума по договора, копие на личната карта на клиента е представено на касата на [фирма], няма правно значение, доколкото последното дружество е различно от касатора и независимо че се явява негов партньор, не може да извършва действията по идентификация на длъжниците от негово име. Наведените доводи от касатора в тази връзка са неоснователни, но това не променя извода за неправилност на съдебното решение и на НП.

По изложените съображения обжалваното съдебно решение и наказателното постановление се отменят като незаконосъобразни.

При този изход на спора разноските следва да се поставят в тежест на ответника по аргумент от чл.143, ал.1 от АПК. Касаторът не е представил доказателства за направени разноси нито пред настоящата съдебна инстанция, нито пред въззивния съд, поради което искането му за присъждане на разноските се явява неоснователно. В съответствие с установената съдебна практика съдът да се произнася само с положителен диспозитив в случаите, когато присъжда разноси, но не и когато отказва присъждането им, в настоящия случай съдът не дължи произнасяне по разноските.

Водим от горното и на основание чл.221, ал.1 от АПК, Административен съд София-град, XII касационен състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение от 10.11.2020 г. по нахд № 5300/2020 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 22-и състав.

ОТМЕНЯ Наказателно постановление № 38-12/19.03.2020г., издадено от Председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ :

